

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 03

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Άρθρο 0301: Στρατιωτική εξουσία

1. Η άσκηση Διοικήσεως στηρίζεται πάντοτε στην ανάθεση αντιστοίχου και συμφώνου προς τους νόμους στρατιωτικής εξουσίας.
2. Η στρατιωτική εξουσία ανατίθεται από προϊσταμένη αρχή σε ένα φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει νομίμως περιβληθεί το δικαίωμα να λαμβάνει αποφάσεις και να εκδίδει διαταγές. Περιλαμβάνει αυτομάτως την ευθύνη εκπληρώσεως έργου ή έργων και αναφοράς αποτελεσμάτων προς την αρχή η οποία την ανέθεσε.

Άρθρο 0302: Διοίκηση

1. Διοίκηση είναι η άσκηση της στρατιωτικής εξουσίας από ένα βαθμοφόρο του Π.Ν. ή των Ε.Δ. γενικότερα δια την διεύθυνση, συντονισμό και έλεγχο στρατιωτικών δυνάμεων. Οι έννοιες των τριών αυτών λειτουργιών της Διοικήσεως προσδιορίζονται ως ακολούθως:

α. Διεύθυνση: Η λειτουργία της σχεδιάσεως, λήψεως αποφάσεων, καθορισμού προτεραιοτήτων, διαμορφώσεως πολιτικής και εκδόσεως διαταγών.

β. Συντονισμός: Η λειτουργία της καθιερώσεως ή παρεμβολής μεταξύ διαφόρων δραστηριοτήτων ενός συσχετισμού αυτών σε τόπο, χρόνο ή ενέργεια, με σκοπό να επιτευχθεί το επιδιωκόμενο συνολικό αποτέλεσμα στην κοινή προσπάθεια ή προορισμό.

γ. Έλεγχος: Η λειτουργία με την οποία επιβεβαιώνεται ότι όλα εκτελούνται σε αρμονία προς το σχέδιο που αποφασίσθηκε ή τις κατευθύνσεις που δόθηκαν ή τις διατάξεις και κανόνες που ισχύουν και ότι σε κάθε περίπτωση εξυπηρετείται η αποστολή.

2. Στόχος της Διοικήσεως είναι να επιτυγχάνεται η μεγαλύτερη δυνατή επιχειρησιακή και διοικητική απόδοση και αποτελεσματικότητα.

Άρθρο 0303: Ενάσκηση της Διοικήσεως

1. Δια την ενάσκηση της Διοικήσεως απαιτείται ένα σύστημα οργανώσεως το οποίο αποτελεί το μέσον της Διοικήσεως δια την διεύθυνση και τον έλεγχο των υπαγομένων σε αυτήν δυνάμεων, ώστε να εκπληρωθεί η αποστολή ή τα έργα που της ανατέθηκαν.

2. Οι βασικές αρχές οι οποίες λαμβάνονται υπ' όψη κατά την ενάσκηση της Διοικήσεως μέσω οιοδήποτε συστήματος οργανώσεως και ισχύουν εντός των αρμοδιοτήτων κάθε ενός κλιμακίου, προβλέπουν:

α. Συγκεντρωτική διεύθυνση δια την εξασφάλιση του καλύτερου συντονισμού των υποτεταγμένων κλιμακίων.

β. Αποκεντρωτική εκτέλεση, με την οποία επιδιώκεται η εκμετάλλευση των δυνατοτήτων, της πείρας και των ειδικεύσεων των υποτεταγμένων κλιμακίων.

γ. Ενιαίο πνεύμα, με το οποίο επιδιώκεται η αμοιβαία αντίληψη των προβλημάτων, εξασφαλίζεται η εμπιστοσύνη μεταξύ του Διοικητού και των υφισταμένων του και επιτυγχάνεται ο ενιαίος τρόπος δράσεως σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν ειδικές οδηγίες ή διαταγές. Την δημιουργία του ενιαίου πνεύματος καλλιεργεί αφ' ενός μεν η πλούσια Ναυτική Παράδοση του Π.Ν., αφ' ετέρου δε εξυπηρετεί η ύπαρξη Κανονισμών, Εγχειριδίων, Επιχειρησιακών Οδηγιών και Μονίμων Διαταγών.

δ. Δυνατότητα μεταβιβάσεως εξουσίας. Κατά την ενάσκηση της Διοικήσεως ορισμένες αρμοδιότητες που απορρέουν από τις λειτουργίες της διευθύνσεως, του συντονισμού ή του ελέγχου δύνανται να μεταβιβάζονται προς τα υφιστάμενα κλιμάκια, ιδίως όταν οι διατιθέμενες ευκολίες διευθύνσεως ελέγχου και επικοινωνιών το επιβάλουν. Στις περιπτώσεις αυτές μεταβιβάζεται και ένα μέρος της εξουσίας του Διοικητού, χωρίς όμως να μεταβιβάζεται και η τελική του ευθύνη η οποία παραμένει σε αυτόν.

3. Ιδιαίτερη σημασία δια την ενάσκηση της Διοικήσεως αποκτά η εφαρμογή των αρχών και κανόνων που έχουν ως στόχο την αποδοτική χρησιμοποίηση του προσωπικού και την καλλιέργεια του πνεύματος εκπληρώσεως της αποστολής της Διοικήσεως. Οι σημαντικότερες μεταξύ αυτών των αρχών και κανόνων είναι:

α. Πειθαρχία: Η Διοίκηση μεριμνά συνεχώς και επιδιώκει την εσωτερική πειθαρχία. Την πειθαρχία η οποία πηγάζει από την συναίσθηση της αξιοπρέπειας και της ατομικής τιμής, από την συνείδηση της ευθύνης και της ηθικής υποχρεώσεως δια την εκπλήρωση της κοινής αποστολής και από την σύνδεση του κατωτέρου με τον ανώτερο με δεσμούς σεβασμού και εμπιστοσύνης. Οι κανόνες της πειθαρχίας και της στρατιωτικής συμπεριφοράς στο Π.Ν. καθορίζονται στα Κεφάλαια 13 και 14.

β. Ενότητα Διοικήσεως: Η αρχή αυτή επιβάλλει όπως οι ευθύνες κάθε κλιμακίου Διοικήσεως, αλλά και κάθε ατόμου στην εσωτερική οργάνωση των μονάδων καθορίζονται με σαφήνεια, και όπως έκαστος είναι υπεύθυνος έναντι μόνο ενός προϊσταμένου στον οποίο και αναφέρεται. Επιδίωξη της Διοικήσεως είναι να καθορίζει την ευθύνη και τον υπεύθυνο, στον οποίο και παρέχει τα διατιθέμενα αναγκαία μέσα δια την εκπλήρωση του έργου του.

γ. Απόφαση και Ευθύνη: Η αρχή κατά την οποία κάθε κλιμάκιο Διοικήσεως λαμβάνει τις αποφάσεις που επιβάλλονται δια την αποτελεσματικότητα των δυνάμεων και υπηρεσιών στις οποίες προϊσταται και έχει την ευθύνη δια τις αποφάσεις αυτές.

δ. Πρωτοβουλία: Η αρχή κατά την οποία ο υφιστάμενος αναπτύσσει την πρέπουσα πρωτοβουλία δια την εκπλήρωση της αποστολής του. Επιδίωξη της Διοικήσεως, επιβαλλομένη και από την παράδοση του Π.Ν., η οποία διατήρησε πάντοτε ανεπτυγμένο το πνεύμα πρωτοβουλίας, είναι να την καλλιεργεί και να την αναπτύσσει. Με βάση την επιδίωξη αυτή πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψη τα ακόλουθα:

(1) Κάθε υφιστάμενος οφείλει, κατά την κρίση του, να εισηγείται στον αμέσως προϊστάμενό του τις αναγκαίες διαταγές δια την εκπλήρωση της αποστολής του.

(2) Σε περίπτωση απουσίας ή αδυναμίας λήψεως διαταγών του προϊσταμένου του και σε επείγουσες περιστάσεις, ο υφιστάμενος οφείλει με ατομική του ευθύνη να αναλαμβάνει την πρωτοβουλία δια την λήψη των επιβαλλομένων μέτρων δια την αντιμετώπιση αυτών των περιστάσεων. Δια τούτο σε όλα τα κλιμάκια της Διοικήσεως οι προϊστάμενοι πρέπει να έχουν προετοιμάσει τις Διοικήσεις τους και μονάδες τους διά την αντιμετώπιση οποιασδήποτε απρόοπτης καταστάσεως, κατά τον καταλληλότερο τρόπο, δια την εκπλήρωση της αποστολής τους.

(3) Οι προϊστάμενοι οφείλουν να αναπτύσσουν το πνεύμα της πρωτοβουλίας των υφισταμένων τους. Δια τον σκοπό αυτό φροντίζουν να γίνονται τελείως κατανοητές οι προθέσεις τους και υποδεικνύουν τον επιδιωκόμενο σκοπό χωρίς να εισέρχονται σε όλες τις λεπτομέρειες εκτελέσεως. Με αυτό τον τρόπο αφήνουν στους υφιστάμενούς τους ελευθερία δράσεως, η οποία αρμόζει προς την θέση τους και την στρατιωτική τους κατάρτιση.

Άρθρο 0304: Ηγεσία και ενάσκηση της Διοικήσεως

Η Διοίκηση κάθε κλιμακίου, εφαρμόζουσα τις προαναφερθείσες γενικώς παραδεκτές και προερχόμενες από την παράδοση του Π.Ν. αρχές, προσθέτει την δύναμη του κύρους της, ως ηγεσίας, και προσβλέπει πάντοτε προς τον τελικό της στόχο, τον οποίον συνιστούν το ετοιμοπόλεμο κάθε μονάδος και του συνόλου της Διοικήσεως, η διατήρηση υψηλού ηθικού, η συνολική αποτελεσματικότητα και η ικανότητα εκτελέσεως κάθε αποστολής κατά τον καλύτερο τρόπο.

Άρθρο 0305: Μεταβίβαση της αποφάσεως

1. Οι αποφάσεις της Διοικήσεως εκφράζονται με οδηγίες και διαταγές.
2. Οι διαταγές περιλαμβάνουν καθορισμένες εντολές που πρέπει να εφαρμοσθούν κάτω από συνθήκες που καθορίζονται ρητώς. Δείχνουν την ενέργεια που πρέπει να αναληφθεί δια να επιτευχθεί ο σκοπός της Διοικήσεως και συνεπάγονται υπακοή. Τα ακόλουθα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη δια την χρήση τους:

α. Οι διαταγές πρέπει να είναι σαφείς, συνοπτικές και η σύνταξή τους να γίνεται με τρόπο που να επιτρέπει την ευχερή κατανόηση και προσφυγή σε αυτές. Πρέπει να λαμβάνονται εγκαίρως ώστε να ενεργούνται ορθώς. Μεταβιβάζονται με έγγραφα, με σήματα και με μεθόδους οι οποίες προβλέπονται από αυτόματα συστήματα Διοικήσεως - Ελέγχου και Επικοινωνιών. Δύνανται να επιδίδονται και προφορικώς μόνο όταν ο Διοικών απευθύνεται απ' ευθείας προς αυτόν ο οποίος πρόκειται να τις εκτελέσει.

β. Οι λαμβανόμενες από κάθε κλιμάκιο της Διοικήσεως διαταγές εκφράζονται προς χρήσιν των υφισταμένων δια νέων διαταγών μόνο εάν συντρέχει λόγος.

3. Οι οδηγίες:

α. Ορίζουν τον επιδιωκόμενο σκοπό, εκφράζουν την γενική σκέψη και την πρόθεση του εκδότη, προβλέπουν τα ενδεχόμενα και παρέχουν τις απαραίτητες υποδείξεις δι' ενέργειες σύμφωνα με τις απόψεις της Διοικήσεως. Δηλώνουν μάλλον κατευθύνσεις και πολιτική οι οποίες πρέπει να ακολουθηθούν παρά ακριβείς εντολές που πρέπει να εκτελεσθούν. Αναφέρουν μεν την πρόθεση αλλά κατευθύνουν τον αποδέκτη δια να αναλάβει την ενέργεια την οποία εκείνος θεωρεί καλύτερη. Παρέχουν στον αποδέκτη τη μέγιστη βοήθεια και ηθική υποστήριξη χωρίς να παρεμποδίζουν την πρωτοβουλία του ή την εκλογή μεθόδου ενεργείας. Με αυτή την μορφή, ειδικώς οι οδηγίες του ΓΕΝ, δύνανται να χαρακτηρίζονται ως κατευθυντήριες οδηγίες.

β. Επεξηγούν και καθορίζουν διαδικασίες λειτουργίας, χειρισμού και διεξαγωγής δραστηριοτήτων όπως Επιχειρήσεων, τακτικής, συντηρήσεως, οικονομικής διαχειρίσεως και άλλων όπου κρίνεται αναγκαία η παροχή τους.

4. Οι διαταγές ή οδηγίες είναι γενικής ή περιορισμένης διανομής αναλόγως εάν απευθύνονται προς το σύνολο ή τμήμα μόνο των κλιμακίων των υποτεταγμένων εις την εκδίδουσα αρχή.

5. Δια την μεταβίβαση των εγγράφων διαταγών από τα διάφορα κλιμάκια Διοικήσεως του Π.Ν. ισχύουν τα ακόλουθα:

α. Από το ΓΕΝ μεταβιβάζονται ως:

(1) Αποφάσεις

(2) Μόνιμες Διαταγές

(3) Διαταγές

κάθε κατηγορία των οποίων πραγματεύεται θέματα σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στον Κανονισμό Αλληλογραφίας του Π.Ν.

β. Από όλα τα άλλα κλιμάκια Διοικήσεως του Π.Ν. ήτοι τις Μεγάλες Διοικήσεις Ομάδων Πλοίων, τα Ναυτικά Συγκροτήματα, τις Ναυτικές Διοικήσεις περιοχών, τις Μοίρες Πολ. Πλοίων, τα Πολεμικά Πλοία και τις Ναυτικές Υπηρεσίες μεταβιβάζονται ως:

(1) Βασικές Διαταγές

(2) Διαταγές

κάθε κατηγορία των οποίων πραγματεύεται θέματα σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στον Κανονισμό Αλληλογραφίας του Π.Ν.

6. Δια την μεταβίβαση των εγγράφων οδηγιών από τα διάφορα κλιμάκια Διοικήσεως του Π.Ν. ισχύουν τα ακόλουθα:

α. Από το ΓΕΝ

(1) Κατευθυντήριες Οδηγίες κυρίως επί τηρητέας πολιτικής επί σοβαρών θεμάτων

(2) Οδηγίες και των δύο μορφών της ανωτέρω παραγράφου 3, όπως απαιτείται

β. Από όλα τα άλλα κλιμάκια Διοικήσεως όπως απαιτείται δια τις μορφές οδηγιών της ανωτέρω παραγράφου 3, βάσει της αρχής ότι οι οδηγίες επί των διαδικασιών θα πρέπει κατά το δυνατόν να ομαδοποιούν μονάδες ώστε να αποφεύγεται ο διπλασιασμός προσπάθειας. Ειδικώς δια τις επιχειρησιακές οδηγίες, αυτές δύναται να εκδίδονται από τις Μεγάλες Διοικήσεις, Διοικήσεις Ομάδων Πλοίων και από τα Ναυτικά Συγκροτήματα και Ναυτικές Διοικήσεις Περιοχών.